

DE RE MILITARI LXII

От Руслан Трад, Александър Стоянов и Венцислав Божев
БРОЙ 62 | 8 – 15 СЕПТЕМВРИ 2017

DE RE MILITARI

Журнал за конфликтите в Леванта и Магреб

Автори: Руслан Трад, Александър Стоянов, Венцислав Божев

Място на издаване: София, България

Дата на издаване: 14.9.2017

Сайт на авторите:

www.ruslantrad.com, www.historyofwars.net

Сайт на журнала:

www.remilitari.wordpress.com

Facebook страници:

<https://www.facebook.com/hystoryofwars>

<https://www.facebook.com/intidar.blog.and.news>

<https://www.facebook.com/deremilitari>

Контакти:

ruslantrad@gmail.com

klubvoennaistoria@gmail.com

За заявки за изготвяне на детайлни карти: klubvoennaistoria@gmail.com

ISSN 2367-9476

АВТОРИТЕ

РУСЛАН ТРАД

Журналист на свободна практика с фокус върху Близък изток и Северна Африка. Създател на първия български блог за Близък изток, Intidar, както и на организацията Форум за арабска култура. Водил е лекции за политически движения и процеси в Близкия изток в аудитории на Софийски университет, Нов български университет, Червената къща и Дипломатически институт към МВнР. Пътува често в Близкия изток, като публикува репортажи от Ливан, Югоизточна Турция, Тунис, Ирак и Сирия, а през 2014 заснема филм в Иракски Кюрдистан на фронтовите линии с „Ислямска държава“.

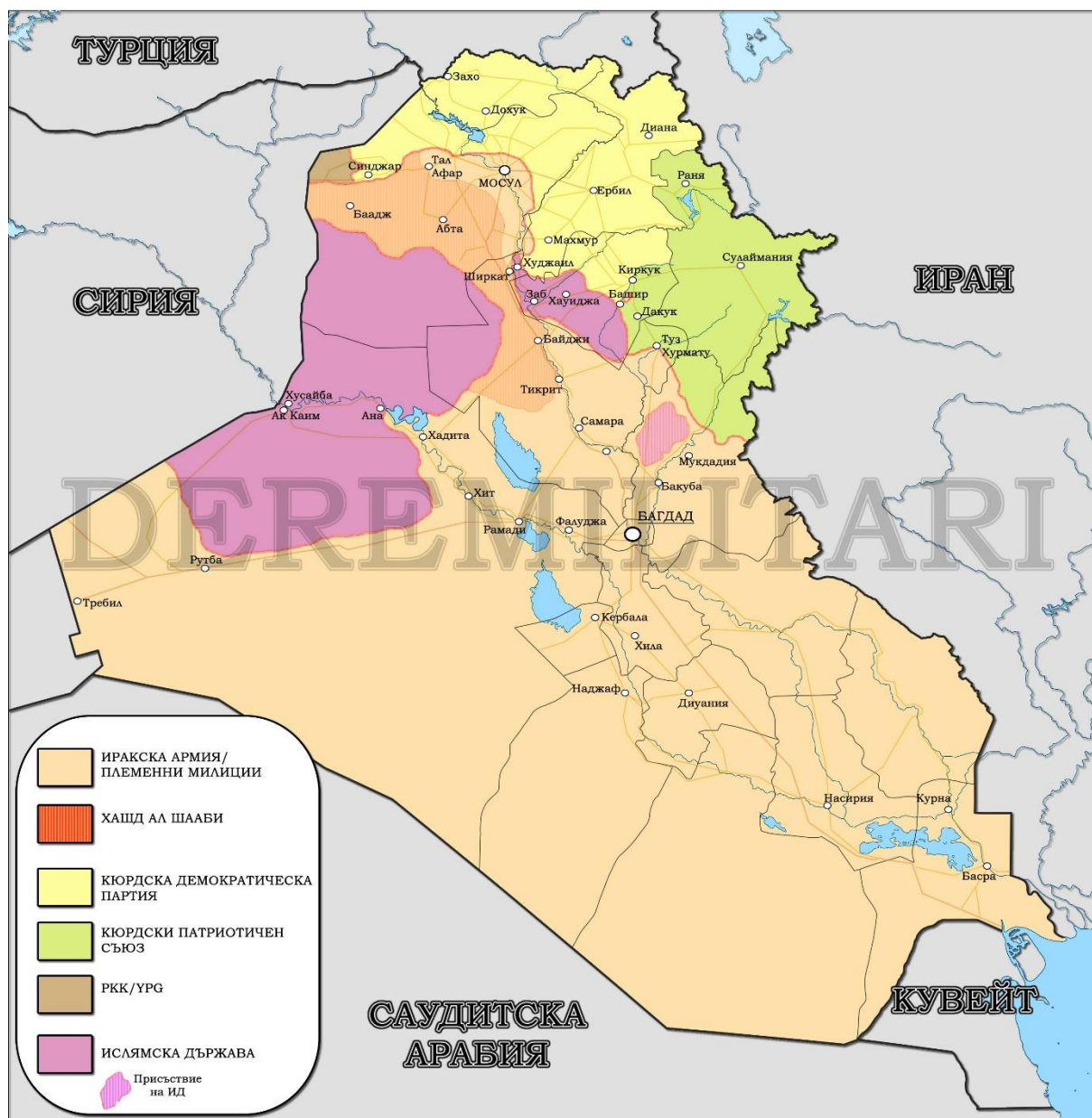
АЛЕКСАНДЪР СТОЯНОВ

Историк и журналист, доктор, а преди това и *magister cum laude* от Лайденския университет в Нидерландия. Отговорен редактор и създател на списание “Военна История” и съосновател на “Клуб Военна История”. Автор на множество публикации, посветени на различни проблеми от военната и политическата история на Европа и Близкия Изток. Автор на единствените подробни карти на български език, проследяващи конфликтите в Сирия, Ирак, Либия, Йемен, Нигерия, Афганистан и Сомалия.

ВЕНЦИСЛАВ БОЖЕВ

Политолог и експерт в областта на международните отношения с богат опит в анализа на европейските политически процеси, както и на динамиката на отношенията в Близкия изток и постсъветското пространство. Автор на множество материали и академични текстове по въпросната тематика. Участник в международни изследователски проекти и теренни проучвания в Близкия изток.

МОСУЛ, ТАЛ АФАР И ХАУИДЖА И ИДВА ЛИ КРАЯТ НА ИСЛЯМСКА ДЪРЖАВА В ИРАК

През последните четири месеца, светът отново прикова вниманието си в Ирак. Водената от САЩ широка международна коалиция и възкръсващата от пепелищата на 2014-та година иракска армия, постигнаха решителен успех срещу ИД, завземайки Мосул – най-големият град, контролиран от джихадистите.

Кампанията продължи близо 10 месеца и коства живота на десетки хиляди войници и цивилни. Мосул бе оставен в руини, но провинция Ниневия отново се

намира под контрола на Багдад. Редом с иракската армия и звената за антитерористична дейност, на бойното поле се изявиха и финансираните от Иран милиции Хашд ал Шааби, които изиграха ключова роля в овладяването на земите южно от град Синджар.

След успехите в Мосул и Синджар, логично дойде ред на операцията срещу Тал Афар. В града и околностите на позиция имаше около 2500 бойци на Ислямска държава, които дадоха заявка да оказат също толкова упорита съпротива, колкото и в Мосул. Джихадистите държаха здраво Тал Афар срещу Хашд ал Шааби още от началото на 2017. За да са сигурни в успеха, иракските сили концентрираха около 40 000 бойци – армия, спецчасти и милиции, и придвижиха части на 16-та танкова дивизия, която изигра важна роля в подsigуряването на крайградските зони на Мосул.

Очакването за брутална и продължителна кампания не се сбъдна. В рамките на около десет дни, иракските сили успяха за затворят обръча около Тал Афар и да завземат града без да срещнат сериозна съпротива. Джихадистите предпочетоха да пестят силите си и изтеглиха максималния възможен брой свой войници, които потънаха в пясъците на Северен Анбар или по черни пътища се отправиха към Сирия. Смята се, че поне 1000 джихадисти са се измъкнали от обкръжението, а мнозина други са минали в нелегалност, под радара на властите. Какви са реалните човешки загуби можем само да предполагаме. Според иракските източници, ИД губят над 2000 бойци. САЩ определят загубите на групировката на около 1000-12000 души. Иракските сили дават около 170 убити и 670 ранени, което е значителна цифра с оглед началното числено и огнево превъзходство, което имаха в началото на операцията.

След падането на Тал Афар веднага се заговори за нова операция – този път за ликвидиране на джихадисткия анклав около Хауиджа, откъдето ИД често атакуваха конвои на Ирак, Коалицията и пешмерга в провинциите Тамим и Салахуддин. Според изказвания на курдите, иракските власти нарочно не бързат да ликвидират този анклав, за да го използват като средство за натиск върху курдите. С оглед предстоящия на 25 септември референдум за независимост, подобна позиция не е лишена от логика. Тезата на Багдад е, че докато ИД все още има силно присъствие в централен Ирак (силите им се оценяват на между 3000 и 4000 души), въпросът за евентуална форма на независимост на курдските територии не може да се разглежда на дневен ред.

В първите дни на септември, обаче, иракската армия започна нова концентрация на сили срещу Хауиджа. За евентуална операция срещу джихадисткия анклав бяха прехвърлени 42 000 войници - най-вече от 16-та дивизия и звената за антитерористични действия, както и 200 танка. Пешмерга също заявиха готовност да участват активно в операцията. Всички тези приготовления бяха обявени на 4 септември, като в последствие на няколко пъти се появяваха

новини за старт на кампанията, който така и не дойде. Вероятността иракската армия да изчака изхода от кюрдския референдум остава много голяма.

Какво означават всички тези действия за съдбата на ИД в Ирак?

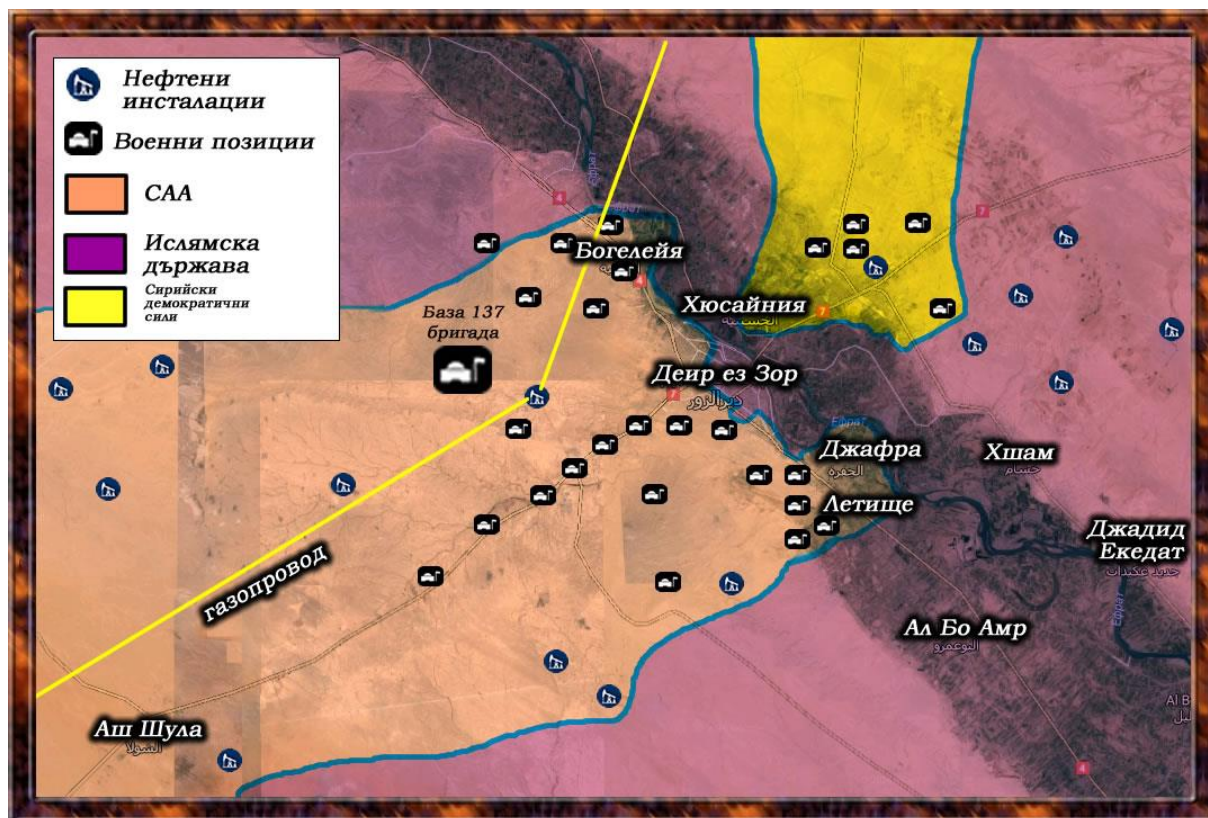
На първо време, повече от очевидно е, че групировката се стреми към две основни цели – да запази максимално много свои бойци живи (за това говори и спадът в самоубийствените атаки спрямо пролетта тази година) и да разпръсне своите части върху максимално голяма територия, възползвайки се от пролуките в отбраната на иракската армия и естеството на терена в страната. Да се разчита на успех при директна конфронтация с ISF никога не е било част от плановите на Ислямска държава, поне не и след активната намеса на САЩ след 2015 г.

Същевременно, изтеглянето на ИД от Ниневия оставя пространство за директен сблъсък между иракските сили, милициите Хашд ал Шааби и пешмерга. Опит за постигане на независимост на Иракски Кюрдистан идеално устройва джихадистите, които виждат в един бъдещ конфликт между Багдад и Ербил шанс за своето възкресение. Несъмнено, водачите на ИД в Ирак мечтаят за позитивен резултат на референдума, последван от изостряне на тона между иракските власти и лидерите на Кюрдската демократическа партия. Същевременно, призивите на шиитските милиции за война в случай на кюрдска независимост, също са добре дошли за джихадистите.

В случай, че Ирак и Кюрдистан успеят да постигнат някакво споразумение за мирно съжителство, без значение дали под формата на пълна автономия, независимост или дори федерация, дните на Ислямска държава в Ирак ще бъдат преброени, поне на ниво фактически териториален контрол. След евентуалния край на операцията в Хауиджа, иракските сили би следвало да бъдат прехвърлени към Анбар, където джихадистите да бъдат изтласкани от последните си владения – Ана, Хусайба и Ак Каим.

В случай че отношенията между кюрди и иракчани се развият в обратната посока, животът на ИД в Ирак ще се удължи с години.

СИТУАЦИЯТА В ДЕЙР ЕЗ ЗОР, ИЗТОЧНА СИРИЯ

В края на месец юли и началото на август, правителствената армия, водена от Пети корпус и 17-та дивизия - подпомагани от няколко неправителствени въоръжени милиции и руските ВВС - достигнаха до град Ал Сухна - последният укрепен пункт на Ислямска държава в провинция Хомс по пътя към обсадения Деир ез-Зор.

Въпреки, че командването на ИД изтегли голяма част от своя потенциал в града, оставяйки не повече от 100 леко въоръжени бойци на терен, битката продължи близо седмица. В крайна сметка, макар и с цената на доста жертви, правителствените сили съумяха да установят контрол над ключовия град.

В същото време, елитната проправителствена милиция позната като "Тигрите" и техни местни племенни съюзници, напреднаха срещу позициите на ИД по южния бряг на р. Ефрат, овладявайки редица селища успоредно на магистрала М4, свързваща Ракка с Деир ез-Зор. След като достигнаха на няколко километра от Маадан, те пренасочиха настъплението си в южна посока към Ал Сухна.

Основната им цел преди всичко бяха петролните и газови полета, намиращи се северно от Палмира. Все пак след почти две седмици "Тигрите" се съединиха с правителствените сили в Ал Сухна. Именно това забавяне обаче, даде

възможност на джихадистките отряди, намиращи се в пустинния район на изток от там, да се изтеглят спокойно в западна посока към Дейр ез-Зор.

На 1 септември правителствените сили пресякоха границата между провинциите Хомс и Дейр ез-Зор и стартираха дългоочакваната офанзива към провинциалната столица. Акцентът на настъплението бе от север, успоредно на магистралата, където “Тигрите” напреднаха през пустинята, подсигуриявайки мрежата от пътища в района. В рамките на няколко дни те достигнаха до подстъпите към обсадената 137-а механизирана бригада, където срещнаха изключително ожесточена съпротива на бойците от ИД.

На 5 септември около 14:00 ч. местно време, предните отряди на “Тигрите” успяха да пробият обръча около Деър ез-Зор, достигайки до военното поделение, с което реално бе приключена близо 38-месечната обсада на провинциалната столица.

6 септември

Въпреки успехът до този момент, все пак правителствените позиции останаха твърде уязвими за флангови атаки, тъй като ИД запази своите солидни позиции на север и североизток от града, както и на юг включително в района на близо 50 - километровата част от магистралата между селището Бир Кабаджиб и Дейр ез-Зор.

За това и именно към тази зона бе насочено вниманието още от късните часове на предишния ден. Батальон 800 от състава на Сирийската републиканска гвардия, подкрепен от руски специални части, атакува Бир Кабаджиб, като селището бе превзето след близо 24-часова непрекъсната битка. В последствие, руски източници потвърдиха, че в нейния ход са загинали двама руски военнослужещи и минимум 22 войници от сирийската армия.

Междувременно, руските ВВС нанесоха десетки удари по джихадистките позиции в района на изток от Дейр ез-Зор, като основната цел бе селището Шула и ключовият кръстопът на него. В битката се включи и бойната фрегата “Адмирал Есен”, откъдето бяха изстреляни няколко крилати ракети.

7 септември

Правителствен конвой с храна и провизии от 40 камиона пристигна в Дейр ез-Зор от Хомс. Това е първата подобна доставка за провинциалната столица за последните три години. До този момент обсадената военна база на 137-а механизирана бригада, както и града, се снабдяваха единствено по въздух.

В същото време, правителствените сили напреднаха западно от Бир Кабаджиб и наложиха контрол над Шула. По този начин те се доближиха на 30 км. летището, което продължава да бъде подложено на обсада.

8 септември

Руската армия достави на своите сирийски съюзници в Дейр ез-Зор множество десантни катери-амфибии и понтонни мостове, които да бъдат използвани за достигане до западния бряг р. Ефрат. В най-скоро време се очаква стартът на операция "Скокът на лъва", чиято цел ще бъде прекъсване на снабдителните линии на ИД на изток от Дейр ез-Зор.

Междувременно отряди на "Тигрите" и Републиканската гвардия успяха да заемат хълма Талат Ауш, намиращ се на около 1500 м. от летището

9 септември

Силите, верни на президента Асад, успяха да пробият близо 9-месечната обсада на военната авиобаза в Дейр ез-Зор, проправяйки си път през градското гробище покрай кварталите Тахтух и Харабиш. След почти 24-часова непрекъсната битка, джихадистите бяха принудени да се оттеглят от пътя водещ към летището. На югоизток от там бе овладяно петролното поле Таим.

10 септември

Правителствените сили наложиха контрол и над последната отсечка по магистралата между Ал Сухна и Дейр ез-Зор. Отряди от Батальон 800 се съединиха с части от Националните сили за отбрана при кръговото кръстовище на източния вход към града.

В същото време "Тигрите" и Републиканската гвардия напреднаха югозападно от авиобазата и заеха позиции по стратегически разположените хълмове Тардех.

12 септември

Докато сирийската армия провеждаше последни приготовления преди десанта на р. Ефрат, части от Републиканската гвардия успяха да завземат предградието Джафра, намиращо се на няколко километра източно от авиобазата.

13 септември

Националната гвардия изтласка ИД от поделението за противовъздушна отбрана, намиращо се на юг от летището на Дейр ез-Зор. Според правителствени източници, в хода на сражението са загинали не по-малко от 20 джихадисти.

На север от там отрядите също бе осъществен напредък от силите верни на Асад, който успяха да овладеят сградите на университета Ал Джазира, както и разположеният в непосредствена близост хълм Ал Руад.

„БУРЯ В ДЖАЗИРА“

9 септември

Военното командване на Сирийските демократични сили обяви началото на операция "Буря в Джазира" (Джазира се нарича територията около река Ефрат) с цел овладяване на северната част от провинция Дейр ез-Зор.

Още в ранните часове на деня, прокюрдските отряди изтласкаха ИД от редица села в територията между реките Ефрат и Хабур.

10 септември

Частите на SDF продължиха уверено напредъка си на юг, успоредно на магистралата Хасаке - Дейр ез-Зор. Те успяха да заемат без съпротива от ИД почти 250 км. от слабо заселената пустинна територия. По този начин те достигнаха до индустриалната зона на Дейр ез-Зор, намираща се по източния бряг на Ефрат, само на 15 км. от града.

По всичко изглежда, че джихадистите ще се изтеглят от тази зона, оставяйки прокюрдските сили и правителствената армия да влязат в конфликт за контрол над провинцията. Това е тактика, която и преди е прилагана от командването на ИД.

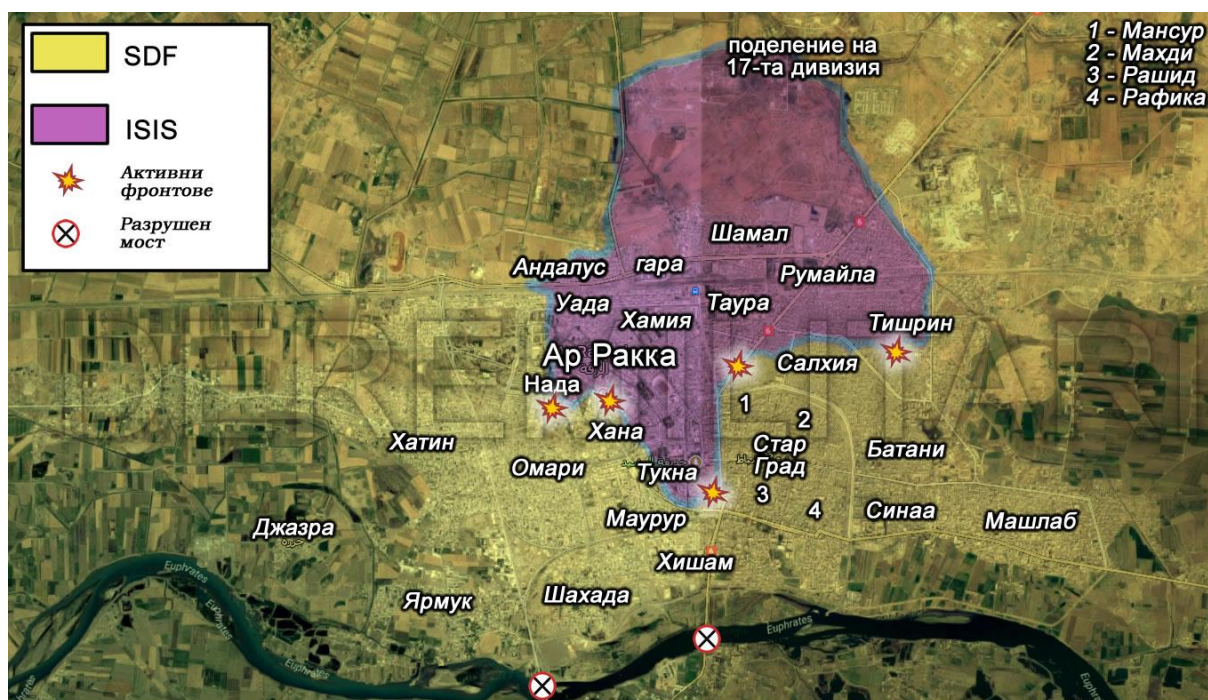
12 септември

Прокюрдските части завзеха бившето поделение на Бригада 113, както и складовете за зърно и памук, намиращи се непосредствено до предградието Салихия.

13 септември

През целият ден частите на SDF водиха тежки сражения с отряди на ИД в района на Абу Хасаб. Никоя от двете страни обаче, не осъществи съществен пробив срещу своя противник.

СИТУАЦИЯТА В РАККА, СЕВЕРНА СИРИЯ

През последния месец се наблюдава осезаемо намаляване на интензитета на бойните действия в Ракка. Големия брой цивилни жертви, както и агресивната джихадистка съпротива, провокираха кюрдското командване да нареди значително забавяне на офанзивата.

Все пак, в рамките на месец август отрядите на SDF съумяха да изтласкат ИД от общо пет квартала, както и да установят ефективен контрол над южната и централната част на Ракка, включително Стария град. Към средата на септември прокюрдските сили имат владение на близо 60 % от провинциалната столица, като срещу тях все още стоят между 1500 и 2000 джихадисти, твърдо решени на съпротива до край.

30 юли

Бойци от Асирийския военен съвет овладяха училището в квартал Низал Шихада. В същото време, отряди на YPG навлязоха в Нахда в северозападната част на града.

1 август

В битка, водеща се буквално за всеки метър от южната част на Ракка, SDF овладяха нови позиции в Низал Шихада и Хишам Абдул ал-Малик.

2 август

Изключително динамичен ден, през който кюрдските сили успяха да напреднат едновременно в три направления.

В западната част на Ракка бе установен контрол над жилищния комплекс Ал Идхар, намиращ се в квартал Ал Берид. В хода на сражението са ликвидирани най-малко петима джихадисти, включително и един атентатор-самоубиец.

В южния сектор на фронта, отряди на SDF, макар и доста трудно, съумяха да изтласкат Даеш от джамията Ал Муна, както и от парка Ал Бустан.

В Старрия град, в района на Старата джамия, джихадистите извършиха изненадваща контратака, която доведе до смъртта на 11 прокюрдски бойци.

3 август

Части от Асирийския военен съвет успяха да подсигурят безопасен коридор за евакуация на цивилни в Низал Шихада.

4 август

Специалният представител на американската администрация в международната коалиция срещу ИД обяви, че към настоящия момент в рамките на Ракка оперират около 2000 джихадисти.

5 август

SDF успяха да изтласкат Ислямска държава от квартал Ал Карим и напреднаха през Ал Барид и Нахда, ликвидирайки 8 джихадисти.

7 август

В северозападния фланг на офанзивата, прокюрдските сили установиха пълен контрол над квартал Рамалех. В хода на битката те изтласкаха бойците на ИД от две училища, пазар за овце, както и от местната джамия.

8 август

Най-малко 17 джихадисти загинаха, а една кола-бомба бе унищожена в района на квартал Хишам Абдул ал-Малик. Отрядите на SDF, напредващи в югоизточната и югозападната зона са все по-близо до съединяване на силите си. Единствената пречка до този момент остава овладяването на главния път между Хишам Абдул ал-Малик и Низам Шихада, който води към единия от двата моста на р. Ефрат.

10 август

Прокюрдските части, опериращи в южната част на Ракка, успяха да обединят двата фронта, изтласквайки напълно ИД от Низам Шихада и Хишам Абдул ал-Малик. Командването на SDF отчете това като голям успех, който означава, че в

рамките на 66 дни от началото на офанзивата до този момент, са прочистени 12 квартала.

12 август

След като прегрупираха силите си и подсигуриха заетата територия от предишните дни, частите на SDF продължиха своето настъпление в посока север към центъра на града и посока запад през Стария град. Според информация на кюрдски източници, за последните два дни са били ликвидирани 32 бойци на ИД.

13 август

Натискът в Стария град се оказа особено успешен през този ден. Отрядите на SDF успяха да изтласкат ИД от кварталите Махди и Ал Рефка. В хода на бойните действия бяха ликвидирани 23 джихадисти и бе завладяно голямо количество оръжие и боеприпаси.

В същото време загинаха и най-малко 10 цивилни граждани в следствие на коалиционните бомбардировки.

14 август

Отряди на ИД стартираха мащабна контраофанзива в няколко направления, използвайки най-малко четири коли-бомби. Джихадистите извършиха едновременно атака срещу прокюрдските позиции в западната и централната част на Ракка. Според джихадистки източници, бойците на SDF са дали около 20 жертви в резултат на операцията.

16 август

САЩ обявиха, че над 55% от града вече е под контрола на SDF. Междувременно 14 цивилни загинаха в следствие на коалиционните въздушни удари.

17 август

Отрядите на YPG установиха пълен контрол над улица „Ал Куатли“, която се явява основната пътна артерия в Стария град.

18 август

По информация на Сирийската обсерватория за човешки права, в следствие на коалиционните бомбардировки, през предишния ден са загинали 11 цивилни граждани от една фамилия. Сред жертвите са пет деца и три жени.

20 август

Самолети на Коалицията (вероятно САЩ) са унищожили жилищна сграда в Ракка. Поне 40 цивилни са загинали. Очаква се броят на жертвите да нарасне.

Близо 225 000 бежанци са напуснали Ракка от април месец до този момент, а най-малко 25 000 остават все още блокирани в зоната на бойните действия.

22 август

Отрядите на SDF изтласкаха ИДот кварталите Ал Рашид и Ал Мансур, с което окончателно бе наложен контрол над Стария град и централната част на Ракка. Стария град бе най-укрепената зона в столицата на джихадистите, които оказаха изключително твърда съпротива, организирайки почти непрекъснати кръвопролитни контраатаки срещу прокюрдските сили.

24 август

След като прегрупираха силите си и затвърдиха присъствието си в новозавзетите квартали, частите на SDF начело с Военния съвет на Манбидж и YPG напреднаха през западната част на Ракка в района на Ал Морур и Ал Нахда. В резултат на това бе завзета голяма фабрика за муниции на ИД, а 14 джихадисти бяха ликвидирани.

30 август

Отряди на ИД осъществиха поредна атака срещу позиции на SDF в района на Стария град. В хода на сражението са загинали десет про-кюрдски бойци, сред които е и командирът на Военния съвет на Манбидж - Аднан Абу Амджад.

31 август

Върховният комисар на ООН за бежанците изрази своето притеснение относно интензитета на бомбардировките над Сирия и високия процент цивилни жертви. Според информацията на неговия екип, водената от САЩ коалиция е провела 1094 операции само в рамките на месец август, което е довело до смъртта на 151 цивилни граждани.

Припомняме, че към момента, в Ракка има между 15 000 и 20 000 невинни, които остават блокирани в зоната, контролирана от ИД. Интензитета на въздушните удари, съчетан с използването на цивилни като жив щит, води до огромни жертви сред жителите на Ракка.

2 септември

Пореден ден на тежки сражения в Ракка. Частите на YPG съумяха да отблъснат мощна контраатака в района на квартал Ал Морур.

Въпреки ежедневните тежки сблъсъци, нито една от страните не може да осъществи сериозен напредък през последната седмица.

4 септември

В западната част на сектора, отряди на SDF, макар и с цената на 13 жертви успяха да овладеят голям склад за муниции и оръжие, включително противотанкови ракети MILAN.

7 септември

Прокюрдските сили отблъснаха атака в района на квартал Ал Амин. При проведеното контранастъпление, те успяха да завладеят голямо депо за муниции.

8 септември

Отряди на SDF успяха напълно да изтласкат ИД от сградите на университета в Ракка.

9 септември

Международната коалиция проведе 70 въздушни рейда в района на Ракка. От началото на месеца честотата на бомбардировките се е увеличила значително.

11 септември

Местни източници съобщиха за смъртта на най-малко 21 цивилни в следствие на бомбардировка от прокюрдските сили.

В същото време, отряди на YPG почти изцяло изтласкаха ИД от квартал Даария в централната част на града. Тежки сблъсъци се водиха и в Рауда и Амин.

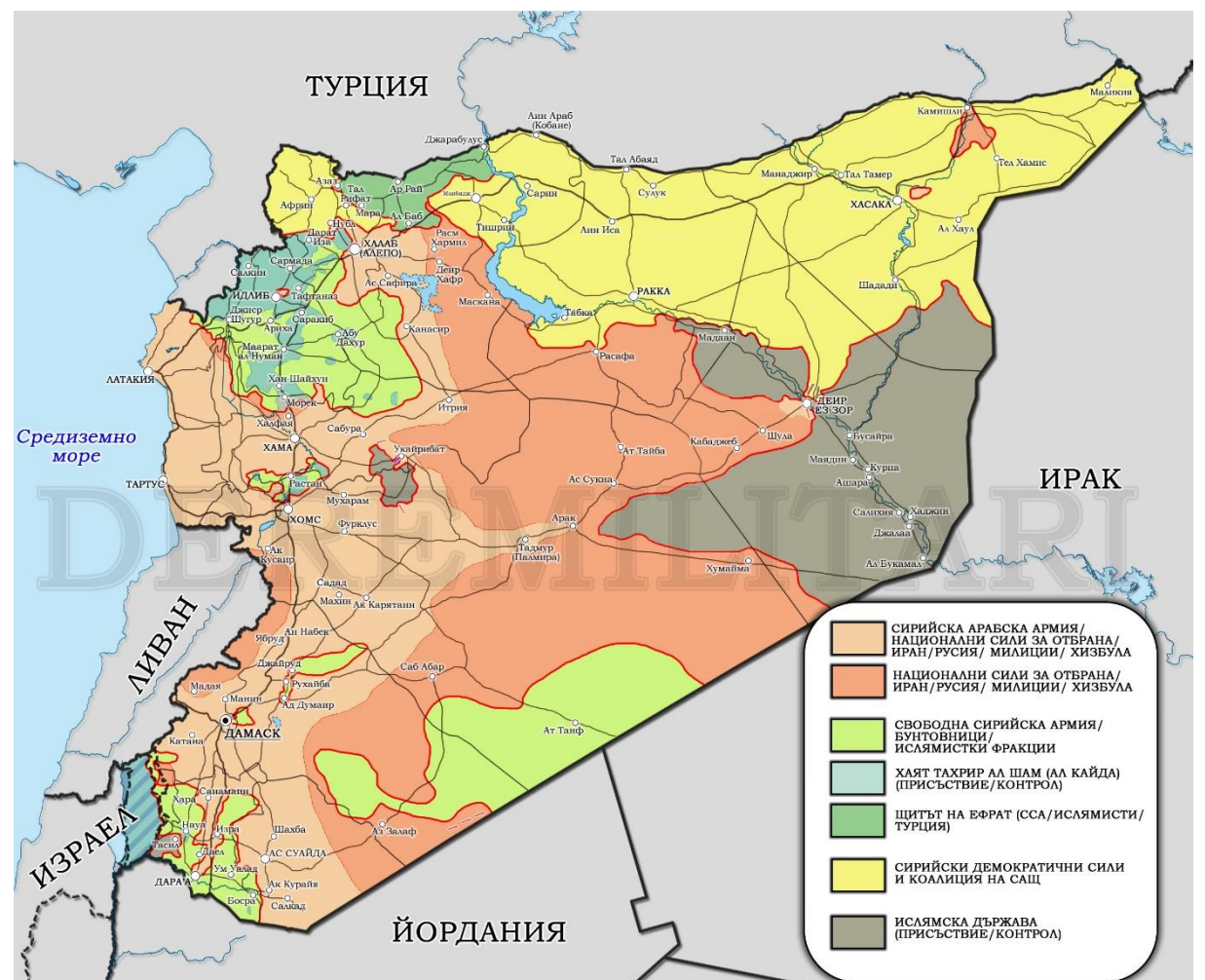
12 септември

Прокюрдските сили успяха да завземат правителствената болница в централната част на града. Все пак този успех дойде на цената на най-малко деветима загубени бойци в хода на сражението.

13 септември

След като напълно прочистиха правителствената болница, частите на SDF напреднаха през квартал Ал Такана, който бе изоставен от ИД.

ОБЩО СЪСТОЯНИЕ НА СИТУАЦИЯТА В СИРИЯ

СИТУАЦИЯТА В ИЗТОЧНА ХАМА И ХОМС, ЦЕНТРАЛНА И ЗАПАДНА СИРИЯ

Успоредно с операциите на Пети корпус и “Тигрите” в района на Ал Сухна, в средата на месец август правителствената армия извърши успешни действия срещу ИД и на изток от там - по границата между провинциите Хама и Хомс.

С подкрепата на руските военновъздушни сили, Силите за отбрана на Каламун, палестинската бригада Лиуа ал-Кудс и няколко местни племенни фракции, правителствената армия успя да подложи на пълно обкръжение всички джихадистки единици, намиращи се в пустинната зона на изток от Саламия и на юг от магистралата Хомс - Ракка.

Практически това се явява и последната територия, която се намира под контрола на ИД в Централна Сирия. Ликвидирането на този “джоб” би означавало изолиране на терористичната групировка в провинция Дейр ез-Зор, както и в една ограничена територия по границата с Израел и Йордания в провинция Суейда.

В края на месеца, части от Хаят Тахрир ал-Шам (Ал Кайда) и ИД проведоха съвместна атака срещу позиции на сирийската армия по протежение на магистралата Хомс - Ракка в сектора между Саламия и Итрия. Целта бе да се пробие обръчът, за да бъде прекъснато обкръжението. В крайна сметка атаката се оказа неуспешна, а джихадистите бяха върнати на изходни позиции.

Координирането на Ал Кайда и ИД е било по-скоро прецедентен ход в развитието на Сирийската гражданска война. Тахрир ал-Шам вероятно са имали намерение да подсилят имиджа си сред джихадистките течения в Близкия изток и дори да привлекат изолираните бойци на ИД към своите редици. Не е тайна, че Ал Кайда се нуждае от още хора, за да задържи позициите си в провинция Идлиб, където честите надигания на опозиционните фракции са насочени към изтласкване на Тахрир от провинцията.

След успешното отблъскване на атаката, правителствените сили се заеха с разширение на буферната зона между “джоба” и позициите на Ал Кайда. Това доведе до овладяване на ключовото градче Укайрибат, което бе завзето в рамките на два дни след изключително тежки сблъсъци.

7 септември

Правителствените сили овладяха селата Каукаб и Абу Дали. В същото време бойци на ИД проведоха контраатака при Джурух, ликвидирайки 9 сирийски войници.

9 септември

Джихадистите от ИД бяха изтласкани от нови две села, този път намиращи се в района на планината Шумария.

11 септември

Частите на ИД проведоха успешна офанзива в района на Укайрибат, успявайки да си възвърнат контрола над ключовото селище в провинция Хама.

13 септември

Части от 18-та танкова дивизия успяха да завземат най-малко пет селища в провинция Хомс. В същото време, на североизток от там, ИД отблъснаха правителствена атака срещу Укайрибат, унищожавайки два танка.

СИТУАЦИЯТА В СОМАЛИЯ

На 11 септември през деня, кола-бомба се взривява на оживената улица „Мака ал Мукарама“ в столицата на Сомалия, Могадишу. Един човек загина, а девет бяха тежко ранени. Тази атака е само последната от дузината, извършени тази година от местния клон на Ал Кайда в Сомалия – Ал Шабаб.

Ал Шабаб стоят зад повечето атаки с коли-бомби и всякакъв тип взривове в Могадишу тази година. От началото на 2017, са извършени 32 атентата, оставили над 240 убити и ранени. Взривовите включват както детонация с дистанционно, така и използването на атентатори-самоубийци.

Най-малко 10 от тези атаки са опити за убийство на сомалийски военни и членове на разузнаването, а също и срещу журналисти. 8 от 32 атаки са на улица „Мака ал Мукарама“.

На 9 април беше извършен опит за убийство на сомалийски военни. 15 войници, включително офицери, бяха убити, когато конвоят им беше нападнат с кола-бомба. През февруари, 30 души бяха убити при атака над оживен пазар. Месец по-рано, две коли-бомби убиха над 30 души при нападение над парламента в Могадишу.

Хронология на последните атаки от най-новата (към 11 септември) към първите тази година:

11 септември – кола-бомба уби един и рани девет души в близост до кафе и хотел на улица „Мака ал Мукарама“.

27 август – кола-бомба рани двама души на същата улица.

14 август – взривно устройство под такси уби един човек в близост до хотел „Джазира Палас“.

10 август – атентатор е спрял на чекпойнт на улица „Мака ал Мукарама“, но успява да избяга. По-късно, детонация с дистанционно уби един цивилен и рани трима.

4 август – четирима души са убити и шест ранени при кола-бомба, чиято цел е хотел „Амбасадор“ на улица „Мака ал Мукарама“.

31 юли – член на сомалийското разузнаване е атакуват с взривно устройство, прикрепено за колата му. Едно официално лице и двама цивилни са ранени.

30 юли – пет войници са убити при взрив на кола-бомба в близост до чекпойнт на улица „Мака ал Мукарама“.

19 юли – кола-бомба е взривена пред Министерство на младежта и спорта, ранявайки член на разузнаването.

22 юни – кола-бомба се врязва в сградата на полицейско управление на улица „Мака ал Мукарама“.

20 юни – шест души са убити при взрив на кола-бомба в близост до правителствена сграда в района Уададжир в Могадишу.

14 юни – единадесет души са убити в близост до известен ресторант и хотел, когато е взривена кола-бомба.

24 май – осем души са убити, а 15 ранени при взрив на кола-бомба при полицейски чекпойнт.

17 май – кола-бомба е спряна, но взривена погрешка, като убива трима души и ранява двама.

15 май – полицията спира и взривява кола-бомба до Националния театър при контролиран взрив.

8 май – известно кафе на улица „Мака ал Мукарама“ е атакувано от кола-бомба, убивайки 5 души, а 10 са ранени.

8 май – член на сомалийското разузнаване оцелява при опит за убийство с взривно устройство, прикрепено за колата му.

9 април – 15 сомалийски войници са убити, включително високопоставени офицери, а 20 са ранени при атака върху конвой.

5 април – 8 души са убити в близост до Министерството на младежта и спорта при взрив на кола-бомба.

24 март – кола-бомба се взривява в близост до известно кафе и ресторант до президентския дворец.

21 март – 10 души са убити, а 12 ранени при детонация на кола-бомба на чекпойнт.

13 март – сомалийска военна база е атакувана, загиват 3 души, а ранените са 5. В същия ден, друга атака оставя шест убити в известен хотел.

12 март – сомалийски журналист оцелява при опит за убийството му с взривно устройство, прикрепено за колата му.

28 февруари – представител на правителството е убит с взрив на устройство, прикрепено под седалката на шофьора.

27 февруари – няколко войници са ранени при взрив на кола-бомба.

19 февруари – силна експлозия на пазар убива 30 души.

2 февруари – един цивилен е ранен при взрив на кола-бомба в близост до дома му.

25 януари – 25 души са убити при атака на атентатор в близост до сомалийския парламент. При нападението са използвани и две коли-бомби.

4 януари – трима войници на мироопазващите сили на ООН са ранени при взрив в близост до централата им в Могадишу.

2 януари – двама атентатори нападат чекпойнт в близост до летището и хотел в района.

ПРОЧЕТЕТЕ ПОВЕЧЕ В БЛОГА НИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА АЛ КАЙДА В ЗАПАДНА АФРИКА:

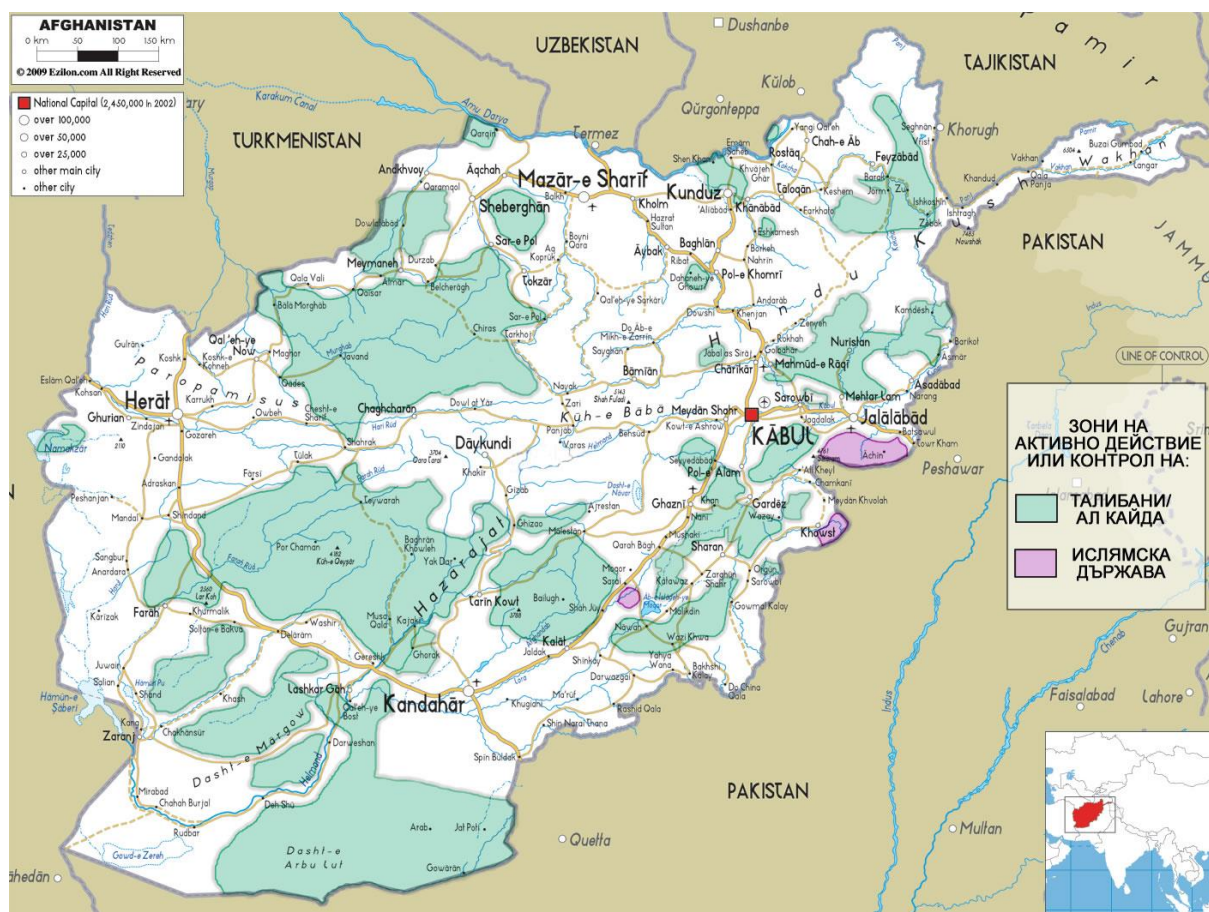
[Ал Кайда пое отговорност за няколко атаки срещу френските сили в Мали](#)

[Ал Кайда отново удари в Западна Африка](#)

[31 души загинаха при терористична атака над ресторант в Могадишу](#)

[Над 100 атаки на Ал Кайда в Западна Африка от началото на 2017 година](#)

СИТУАЦИЯТА В АФГАНИСТАН

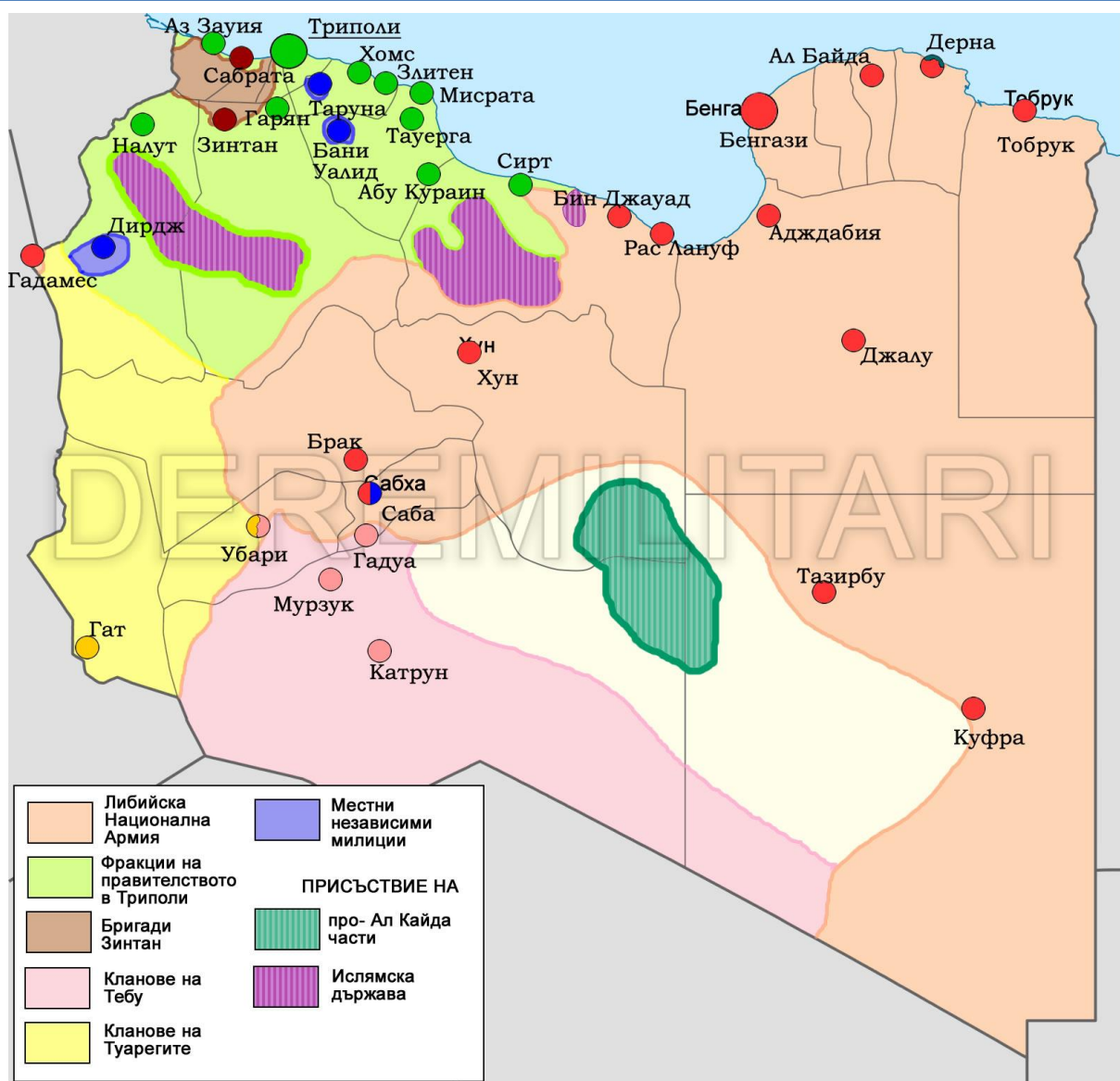

Талибаните продължават да атакуват позиции на афганистанската армия. Лятото се оказва особено ожесточено и боевете се водят от Южен до Северен и Западен Афганистан.

През последните месеци, талибаните извършиха успешни атаки по конвои на НАТО. Това идва като предупреждение към САЩ и Алиансът, които обявиха, че започват увеличаването на броя на военните сили в Афганистан като част от политиката на Доналд Тръмп за връщане на американското присъствие в Афганистан.

Талибаните и Ислямска държава са активни през лятото и началото на септември, като едновременно си оспорват територии, но и извършват нападения над силите за сигурност и цивилното население.

СИТУАЦИЯТА В ЛИБИЯ

В края на август, бойци на Ислямска държава в Либия нападنا чекпойнт на Либийската национална армия (силите на Халифа Хафтар). ЛНА обявиха смъртта на 11 души, обезглавени от джихадистите.

Агенцията на ИД, „Амак“, отбелязва, че 21 души – членове на армията на Халифа Хафтар – са убити и ранени при атаката в района на Джуфра.

Говорителят на ЛНА Ахмед Мисмари заяви пред медии, че като цяло изявлението на „Амак“ е достоверно. „Терористичната организация Даеш атакува чекпойнта Ал Фога в района на Джуфра тази сутрин, убивайки 9 войници и 2 цивилни.“, каза Мисмари пред Ройтерс. 11 души са били обезглавени.

Джуфра е в Централна Либия, разположен на юг от град Сирт, който служеше като база на Ислямска държава в Либия за около година. Местни либийски сили, подкрепени от САЩ и техни съюзни държави, изтласкаха джихадистите от града преди няколко месеца. Много от бойците на ИД се регрупираха на юг.

Според данни на Държавния департамент от юли, ИД в Либия са разполагали с близо 6000 бойци в началото на 2016 година, но близо 1700 са били убити по време на боевете в Сирт.

Около 4300 бойци са все още в Либия. Не е ясно симпатизанти на групировката има все още в страната. Според наличните данни, членове на ИД се събират отново в съседни държави и пустинните райони.

Атаката в Джуфра напомня и потвърждава за наличието на сили на ИД в Либия, готови да оперират по заповед на лидерството на групата. Смята се, че ИД имат звено в Южна Либия.

През последните месеци дипломатическите сблъсъци и сондажи около политическата криза в Либия също продължават. Европейските държави като Франция, Великобритания и Италия оспорват влиянието си с Египет, ОАЕ и все повече с Русия. Москва показва пристрастия към Халифа Хафтар, докато Италия задълбочи сътрудничеството си с правителството в Триполи в опит да се спре мигрантския поток от Сахел към Европа.

СИТУАЦИЯТА В ЙЕМЕН

През последните два месеца, ООН излезе с нова статистика относно заболяемите от холера в Йемен – броят им достигна 600 000 души, което е най-голямата епидемия в днешно време.

Боевете в страната са спорадични, макар и не така ожесточени както в началото на 2017 година. Водената от Саудитска Арабия коалиция срещу бунтовниците хути, беше обвинена в няколко атаки по цивилни обекти в и около столицата Сана. Коалицията съобщи, че става дума за „техническа грешка“.

Коалицията позволи – след международен натиск – да бъдат разположени четири крана на пристанището Ходайда, за да могат да бъдат пренесени хуманитарните помощи. Ходайда е едно от най-важните пристанища на Йемен и е блокирано от саудитската коалиция в опит да бъдат притиснати хутите.

Продължават и сраженията и операциите срещу Ал Кайда на Арабския полуостров. Джихадистите бяха изтласкани от Мукалла и се изтеглиха към планинските райони северно от пристанищния град. Продължават операциите и в Централен Йемен срещу позиции на Ал Кайда.

НАПРЕЖЕНИЕ НА КОРЕЙСКИЯ ПОЛУОСТРОВ

В началото на месец септември, 2017-та година, полуостров Корея бе разтърсен от няколко мощни труса, а света – от новината, че Северна Корея притежава технологията да произвежда водородни бомби. Предходните три месеца вече стана ясно, че Пхенян може да сглобява и балистични ракети, като последният тест доведе севернокорейската ракета във водите на Тихия океан, източно от Япония, на разстояние 1200 км. от мястото на изстрелване.

Присъединяването на Северна Корея към Ядрения клуб е едно от най-нежеланите събития за голяма част от останалите му членове. Основен противник на засилването на Пхенян е разбира се САЩ, подкрепян от своите регионални партньори Япония и Южна Корея, за които ядрения потенциал на Ким Чен Ун е сбъднат кошмар.

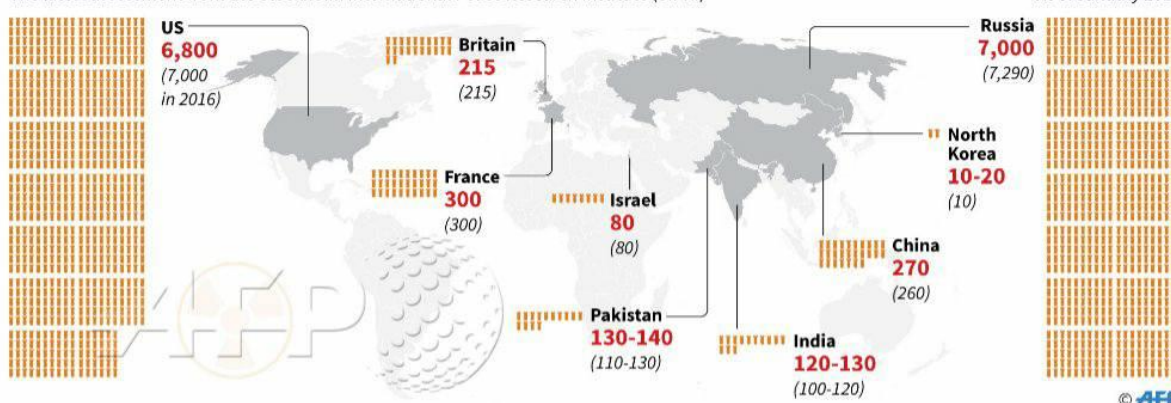
Същевременно, Русия и Китай реагираха, както се очакваше, изключително премерено на новината. Путин побърза да заяви, че и дума не може да става за оказване на фактически военен натиск върху Пхенян и че единствено пътят на дипломатията може да доведе до разрешаване на казуса със севернокорейската ядрена програма. Преведено от дипломатически на обществен език, думите на руския държавен глава означават - „Чрез вкарването на проблема за корейската ядрена програма в рамките на преговорите и извън рамките на интервенциите,

волята на САЩ в региона се обезсилва, а процесът за озаптяване на Пхенян попада в едно изключително неопределено пространство, в което ситуацията може спокойно да се развива до тогава, докато света не бъде поставен пред свършен факт.“ В този смисъл, би било любопитно да се проследят реакциите на държавните глави при създаването на пакистанския и индийския ядрени арсенали в хода на Студената война.

Global nuclear weapons stockpile

The latest assessment from the Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI)

As of January 2017

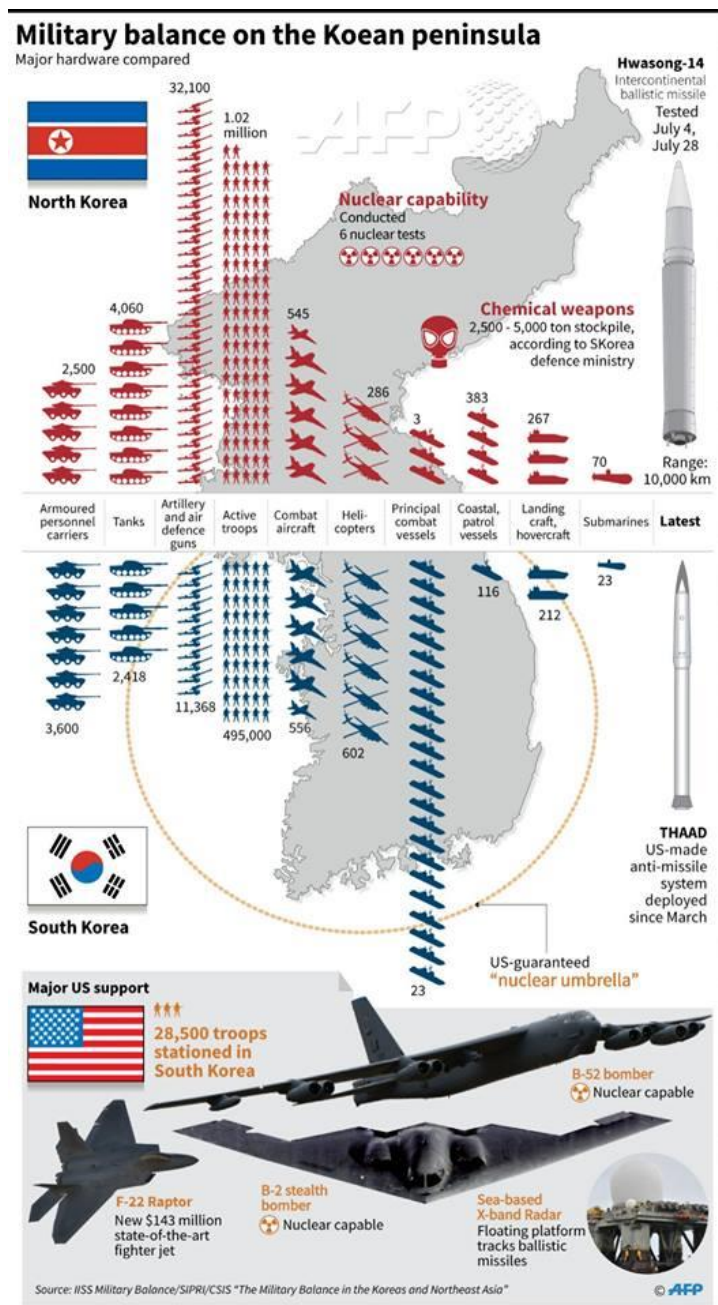

За никого не е тайна, че севернокорейската ядрена програма почива на вноса на знания, опит и техника от Русия.

Това е процес, чийто интензитет нарасна значително през последните четири години. Китай също има своето активно участие в консолидирането на режима на Ким. Макар Пхенян да не е активно ангажиран с ядрената програма, Китай осигурява 80% от пазара на корейските стоки и по този начин е основен спонсор на всички военни проекти на Пхенян, макар и индиректно. Същевременно, Северна Корея използва посредничеството на Пекин за подписване на редица изгодни икономически сделки със страни в Африка, където Китай все повече се налага като водещ външно-икономически партньор.

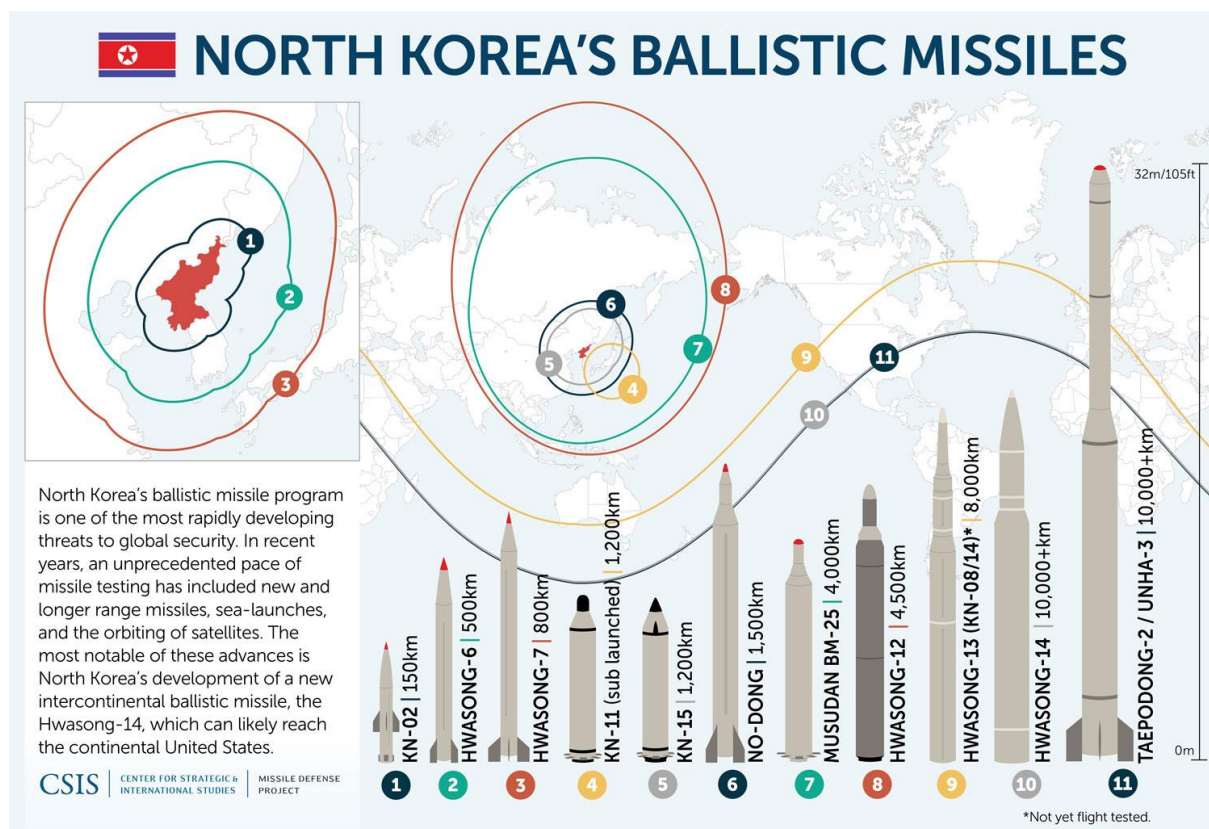
От дипломатическа гледна точка, Китай може да използва Северна Корея като инструмент за оказване на натиск върху САЩ и останалите страни в региона по отношение на редицата териториални спорове, които Пекин поддържа спрямо Южна Корея, Япония и страните в акваторията на Южно Китайско море (всички те са партньори на САЩ). Същото се отнася и за Русия. Освен, че се стреми да пречи на САЩ в задокоеанските инициативи на Вашингтон в Азия, Москва може да използва корейската карта и в преговорите с Япония, които се оказват изключително сериозно предизвикателство както за руската, така и за японската дипломатически мисии. Припомняме, че двете страни все още не са подписали мирен договор след края на Втората световна война, а териториалният им спор за Курилските острови, остава нерешен.

Колкото и да е странно, политическият елит в САЩ също спечели до някъде от казуса „Северна Корея“. Доналд Тръмп получи шанса да развихри своята бомбастична реторика и да отклони вниманието на обществото в Щатите от други щекотливи вътрешно- и външнополитически казуси. Въпреки това, засилването на Пхенян е пряко предизвикателство към статуквото, което САЩ се опитва да следва в Далечния изток. Прехвърлянето на нови военни сили и организирането на поредица от учения в близост до Северна Корея е ясен знак, че Щатите са твърдо решени да запазят своето военно предимство в региона, разчитайки и на своите локални партньори.

Както е видно от схемата горе, Северна Корея има известно количествено предимство пред своята южна съседка. От друга страна, цифрите не бива да бъдат абсолютизирани, тъй като Сеул разполага с по-модерни оръжия

системи, както по отношение на BBC, така и при сухопътни войски. Разполагането и на противоракетната система THAAD е крачка напред в подсигуриването на Южна Корея, но системата има доста ограничения и към момента столицата Сеул попада извън защитния ѝ обсег. Същевременно, разполагането на американската противоракетна техника бе посрещнато с вълна от протести от страна на местното южнокорейско население. Китай също реагира остро на засилването на корейската противоракетна отбрана, заплашвайки и с икономически санкции.

Междувременно, с резервираната подкрепа на Русия, ООН наложи нов пакет икономически санкции на Пхенян. Те ще включват ограничаване на вноса на суров петрол и петролни продукти, пълна блокада на износът на текстилни продукти, както и налагане на мерки за недопускане на севернокорейци до работа в чужбина. Тази нова порция ограничения едва ли притеснява Ким Чен Ун, чиято държава и сега вкарва на черно по-голямата част от необходимите си доставки. Новата ситуация по-скоро ще облагодетелства черния пазар и сенчестите измерения на частния сектор в Русия и Китай, от където несъмнено ще се появят фирми, готови да играят под радара на ООН. Същевременно, Пхенян продължава да изнася оръжие, в това число и химическо за трети страни. Преди месец една такава доставка, насочена към Сирия, бе прихваната от ООН. Северна Корея изстреля междувременно още една ракета, която прелетя над Хокайдо, Япония.

БЪЛГАРИЯ: НЕЗАЕТИ ЩАТОВЕ В АРМИЯТА; РЕКОРДНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ИЗНОС НА ОРЪЖИЕ

Около 1/3 от щатовете в армията остават незаети, а 1/3 от кандидатите за позиции не могат да покрият изискванията или да се справят с тестовете. Това стана ясно от доклад на началника на отбраната ген. лейтенант Андрей Боцев, изнесен на 14 септември.

Същевременно, за пореден път се разкриха неуредиците в командната структура на българските въоръжени сили, след като министърът на отбраната Красимир Каракачанов използва подразделение на армията в хода на полицейска акция без да координира действията си с ген. Боцев. По този казус Каракачанов влезе в индиректна конфронтация и с президента Радев.

Според доклади на НАТО, липсата на ясно изразена командна структура на българската армия я прави изключително несигурен партньор с оглед все по-сложната гео-стратегическа обстановка в Черноморския регион и Източна Европа.

Видео: [Началникът на отбраната призова за спешни мерки за некомплекта на личния състав](#)

Същевременно, нов официален доклад посочва, че България отбелязва рекордни печалби от оръжейни сделки, дошли предимно от заводите на ВМЗ-Сопот и Кинтекс.

- За 2016 година печалбите са минали един милиард евро, което е рязко покачване от 2015 година, когато приходите са 642 милиона евро.
- 52,8% от износа на българско оръжие отива за Близкия изток и предимно за Ирак, Сирия и Саудитска Арабия
- С ескалацията на конфликтите в Сирия и Украйна, българските военни заводи са отбелязали ръст с 1/3.
- Изнасят се предимно ракети, бомби, снаряди, леко оръжие.